

XXVI. évfolyam

1. szám

SZERETET

VALLÁSOS REFORMATUS EGYHÁZI FOLYÓIRAT

Szerkeszti és kiadja: Török Imre

Megjelenik havonként Kisujszálláson. — Előfizetési
díja: helyben 2 P. Vidéken 2.40. Egyes szám ára: 25 fillér

Kisujszállás

1937 jan. hó

**Ez esztendőt megáldjad
Kegyelmedből Úristen!**

Aki újságotat kezébe veszi, ne olvassa azt addig, míg a Pál apostol Korinthusiakhoz írott első leveléből el nem olvasta a XIII. részt.

Újesztendei és minden időkre szóló tanácsom: „Életed minden helyzetében tedd azt, embertestvérem! — amit helyeden a Jézus Krisztus tett volna.“ — Ha e regulát követnők, nem volna gyilkosság, lopás, csalás, sértés, harag, bosszú, gyűlölködés, békétlenség, nyugtalanság, hanem lenne békesség és jóakarát az emberekhez. S életünk Isten dicsőségére, embertársaink igaz javára s magunk szívének nyugodal-
mára lenne.

AZ IGAZSÁG SORSA NAPJAINKBAN.

— Angolból fordítva —

*Nincs béke itt lenn,
Úr a gyűlölet,
Mely békességen s jóakaraton
Sátán módjára gúnyosan nevet.
Azért konduljatok, harangjaink!
Fennen zúgjon szív-rázó hangotok:*

Jegyzet: E verset angol eredetiben egy minden szép és jó iránt érdeklődő izraelita úr küldötte nekem újévi üdvözléssel. Én aztán átfordítottam mindenki tanulságára magyar nyelvre!

*Isten nem halt meg, nem alszik;
vigyáz,
Gazság bukik, igazság győzni fog,
Átok-súly alatt el nem vesztetünk,
A jót akarva, béke lesz velünk!*

Óév, Újév!

Vissza nézni — előre nézni. Ami elmúlt — s ami eljövendő: leírni. Ez volna úgy-e? — a helyénvaló, kis újságunk ez újesztendei legelső lapján. A múlt elmúlt, a jövőt ki látná? Isten rendelte azt, ami lett; a jövő is az Ő kezében van. Tőle függ.

Elöttem vannak halomszámra az újságok. Átnéztem azokat, lehetőleg figyelemmel. Különösebben két intés ragadott meg:

Az élet minden kérdését meg lehetne könnyen oldani, ha jobbakká tudnók tenni az embereket.

A másik:

Állítsuk vissza a régebbi jó magyar szellemet. Különösen a nagy háború óta nagyon eltévelyedtünk. Fenn és lenn. Elsők és utolsók. Tehát, hogy nyugodtabb legyen a lelkünk, boldogabb a szívünk, kövessük azt, amit azóta kerültünk, s kerüljük azt, amit azóta követtünk.

Papok prédikálnak az újjászületésről. Ezt így fejezi ki egy élesebb hangú böles: **Mássá szülessünk!**

Ilyen gondolatokkal, több: elhatározással menjünk az 1937. esztendő elé.

Ezelőtt 31 esztendővel, mikor megin-

dultam a „Szeretet“-tel, Arany János versét iktattam be újságomba. Úgy írtam le, mint imádságot. Kiki ismeri, ezt imádkozom újra:

*Adjon Isten, ami nincs
Ez Újesztendőben...*

Kenyér, egészség, békesség, remény, erő, hit... Kinek mi kell: adja meg, az áldást árjadoztató, mindenkben gazdag Isten!

Ujévi imádság és gondolatok

Atyám, az új esztendő reggelével

Kegyelmed is megújul, érzem.

Im bizalommal Hozzád nézek én fel

S bizvást emelem Tehozzád kezem.

Óh milyen édes, fejemet öledbe

Szent megnyugvással odahajtanom;

Mint gyermeked, neveddel dicsekedve

Jóságodat hordozni ajkamon.

*

Mikor egy év elmulik, a mindenségben ez csak annyi, mint mikor egy porszem hull a fellegekig nyúló hegy tetejére, vagy egy csepp víz az óceánba.

És bár ez így van, nekünk embereknek egy év nagy idő.

Az elmúlt év olyan, mint az elmúlt álom. Az újév előttünk mint óriási köd. Álom és köd között áll tehát az ember.

*

Egy modern író könyve van itt előttem, ki — hogy úgy mondjam — technikailag gondolkodik. Olvassuk csak, mit mond az emberről és Istenről. Vannak emberek, kiket vastag, biztos, ezerszeresen védett kábel köt össze Istennel. Ezeket az embereket időnként elhagyják, elárulják, üldözik, kínozzák lelkükben, de Isten és a köztük levő áram mindig érintetlen marad és ezeknek az embereknek soha semmi bajuk nem történhetik. Vannak viszont olyan emberek, kiknek Istennel való összeköttetése gyengén van biztosítva. Míg amazoknak semmi sem árt, emezeken semmi sem segít.

Embertársam, erősítsd hát minden módon Istennel való összeköttetésedet. Keresd az Urat sokszor, imádságodban, nagy bizodalommal, nagy hittel. Tárd fel szívedet egészen Előtte s Ő viszont megérteti veled irgalmát. Megérteti és megbizonyítja.

Milyen egyszerű dolog ez, pedig milyen roppant nagy dolog mégis!

Erősítsd a kábelt, az összeköttetést Isten és a szíved közt s ne félj!

Újesztendei elmélkedés

Folytonos búcsúzkodás és örökös találkozás az élet. Ezt mondotta egy jószívű gondolkozó egyszer. Fordítsuk meg a mondatot: folytonos találkozás és örökös búcsúzkodás az élet.

Folytonos találkozás! Nyilvánvaló, hogy most újból találkoztunk valamivel. Egy titokzatos és rejtelmes időegységgel, háromszázhatvanöt nap praeludiumával, egy új naptárral, egy új dátummal, egy esztendővel: ezerkilencszázharminchéttel.

Ezt a találkozást nem mi kezdtük. Egyáltalában nem mi akartuk. Óh, eszünk ágában sem volt, sőt mindnyájan, szinte kivétel nélkül a korosodó emberek erőfeszítéseivel tiltakoztunk még a gondolatától is annak, hogy jöjjön. De ő jött. Kérlelhetetlenül és feltartóztathatatlanul, mint egy mesebeli páncélos vitéz. Acélpikkelyes testével átgázolt a napok eseményekben dús erdején. Nem állíthatta meg őt sem a diplomácia, sem a könny, útját nem állhatta sem a gyermeke életéért mindenét feláldozni képes kórházi ágyára rogyó édesanya sikoltása, sem a feltünedező ősz hajszál. Nem tudta érkezését késleltetni sem a halálraítélt könnyörgése, sem a Madridra hulló bomba, nem állott meg jövetelében egyetlen egy szóra sem. Még egy negyedórára sem állott meg és nekünk, hiába huzódoztunk tőle, találkoznunk kellett vele. De ha már itt van egy kötelességet is kaptunk vele, amelyik, mint egy darab ólom behullott életünk vándorbatyújába. Azt a kötelességet kaptuk vele, hogyha tudniillik már itt van, hát ismerjük meg, micsoda is tulajdonképpen ez az új év? Kicsoda ez a tűzön-vizen keresztül hozzánk érkezett páncélos vitéz, akinek acélpikkelyein otlátni még a vándorút sok porát, vérét és könnyét csillogni. Az új esztendő ez az időszakasz, ez a darab jövendő, ez az alkalmakat magában hordozó zárt időegység ez keret a lehetőségek számára, ez az alkalmak medre, egy pompás felkínálkozó foglalat, felénk tárulkozó szomjas mező, amelyiket nekünk kell megszántanunk, megmunkálnunk, bevetnünk és tartalommal megtöltenünk. Örökös találkozó az élet! És itt tulajdonképpen az új esztendőben nem annyira ezzel az idővel kell találkoznunk, hanem azzal, aki az idő felett áll, aki örökkévaló: Istennel. Istennel pedig Krisztus által találkozhatunk, aki az időben testté lett, de

aki az időn túl dicsőséges feltámadásával mint a mi Megváltónk megmutatta kegyelméből, hogy hogyan kell bánnunk az időnkkel, ezzel a darab új időegységgel is: ezerkilencszázharminhéttel, az Ő ajándékával!

Örökös búcsúzkodás az élet! Nem rég búcsúztunk egy esztendőről. Sok-sok leűnt naptól és vele olyan sok mindentől. Talán a legkedvesebb hozzánktartozótól. Hitvestársunktól vagy szüleinktől. Egy esztendőnk sok-sok mindenétől, aminek talán már csak az emlékei maradtak meg. Kacagásoktól és őszinte tiszta örömöktől, amiknek talán már csak a hangulatai lengenek körül, mint merengő gyermekeket az ébrenálmodás. És ezeknek a búcsúzkodásoknak is meg kellett történniök. Egy titokzatos kéz intézte őket: az eleve elrendelő Isten keze. De ezeken a búcsúzásokon túl még valamitől el kell most rögtön búcsúznunk és ennek feltétlenül meg kell történnie és pedig sajátmagunktól, a mi

eddig istentelen és bűnös életünktől. Ez nagyon fontos, hogy megtörténjék, mert enélkül nem lesz boldog a mi polgári új esztendőnk sem.

Legyen az óesztendő óemberünk eltemetésének az ideje, hogy az új esztendő egy valóban új embernek az új esztendeje lehessen. És ha így búcsúztunk el az elmúlt esztendőről, akkor valóban nagyon sok öröm, tisztaság és gazdagság fogja a mi új esztendőnköt jelenteni. Búcsúzás önmagunktól egyet jelent a Krisztussal való találkozással. Ha ezt megérti egy református hívő keresztyén, akkor nem lehet aggodalma afelől, hogy miképpen ossza be az új esztendőt és hogy végeredményében mit fog az számára hozni, mert minden napja nem lesz más, mint az Istennek étellel és munkával való szolgálatának az áldott alkalmá!...

Gróf Haller Gábor.

Tegnap és holnap határán

Az esztendő utolsó estéje a tegnap és holnap találkozása. Határszél, amelyen mindig megállunk és számadást teszünk. Mögöttünk még ott sötétlenek a tegnap, az elmúlt év árnyékai, előttünk azonban már felvillóznak a holnap, az új esztendő ígéretei. Búcsúzunk egy eredményekkel megáldott, vagy mulasztásokkal megátkozott évtől és reménykedve köszönünk az érkező új esztendő elé. Ilyenkor a tegnap és holnap határán, az év utolsó estéjén templomba készülődik még az is, aki egyébként talán egész esztendőben egyszer sem nyitotta be Isten házának ajtaját.

Elmult egy év és mennyi minden elmult vele, mennyi minden elhagyott bennünket. Vigyáznunk kellett volna és mi elhagytuk őrhelyeinket. Beleépülhettünk volna még jobban Isten világába s mi e helyett a már beépült köveket is meglazítottuk, kiemeltük. Sok ígérettel indultunk el az út kezdetén s milyen szomorú tegnappá vált sok minden, mire megérkeztünk az út végére. Isten világosságul adott bennünket s mi a sötétséget növeltük, mert elszakadtunk a forrástól. Fény lehettünk volna, hogy közelünkben az emberek jobban lássanak és magunkat is vakká tettük. Tájékozást nyujthattunk volna tájékozásra szoruló embereknek és magunk is utat tévesztettünk. Tanácsot adhattunk volna és kinevettük az okos szót. Jó példát mu-

tathattunk volna és lekicsinyeltük a mások példaadását.

Isten új és nagyszerű alkalmakat nyujtott, hogy az övéi legyünk, mi mindent elmulasztottunk. Annyi sürgős feladat várt reánk s mi időnköt tétlenségre, üres bámészkodásra fordítottuk. Mennyi megértéssel lehettünk volna felebarátaink iránt s nekünk mekkora gondot adott, hogy őket megbántsuk. Mennyi szeretet érkezett hozzánk és mennyi gyűlölködést indítottunk útnak. Megbocsáthattunk volna magunktól és még azt a bocsánatot sem adtuk meg, amit kértek tőlünk. Sebeket köthettünk volna be és új sebeket ütöttünk. Gyógyítás lehettünk volna és a bajok növekedtek miattunk. Pusztulókat menthettünk volna meg és pusztulást okoztunk. Könnyeket törölhettünk volna s hány új könnyesepp pergett le drága arcokon miattunk. Vigasztalásul szánt Isten bennünket és mi mások fájdalmát, gyászatát növeltük meg. Mennyi jutott életünkből a gonosznak az elmúlt évben és milyen kevés, sokszor egyáltalán semmi Istennek.

Isten ajándékai körülvettek, kérések, próbák, alkalmak voltak arra, hogy mulandóságunk mögött örökkévalóságot találjunk. Ifjúságot adott, hogy megszerezhessük azt az örökkévaló ifjúságot, mely az Isten fiainak tulajdona. Szerelmet adott, hogy szívünkben felgyujtsa az Ő örök sze-

relmét, amely épít, táplál és világokat terem. Munkával áldott meg, hogy megtanuljunk résztvenni áldó, teremtő és lélekformáló munkájában. Látható örömök jöttek, hogy mi megtanuljunk örvendezni láthatatlan dolgoknak, annak, hogy Isten van, mi élünk és az Ő dicsőségének eszközei vagyunk. Fájdalmak látogattak meg, hogy utánuk itt maradjon a szívünkben valami a Golgota keresztjének vigasztaló erejéből. Jött Isten, elvett tőlünk sok mindent, hogy helyette miénk lehessen az elvehetetlen: kegyelme és királysága.

És mi, ha most magunkba nézünk, csak azt mondhatjuk, „Atyám vétkeztem az ég ellen és te ellened és immár nem vagyok méltó, hogy a te fiadnak hívattasam.“ Amikor megállunk a határszélen és visszatekintünk az elhagyott birodalomra, az elmúlt esztendőre, mulasztások és veszteségek felett keseredik meg szívünk és lesz könnyes szemünk.

És mégis... és mégis... Amikor megállunk a tegnap és holnap határán, amikor ég a lelkiismeretünk, hogy nem azok voltunk, akik lehettünk volna, nem azt tettük, amire elhívattunk, mégis... nemesak hátra, előre is nézhetünk...

Isten hosszútűrő és nagy kegyelmű... késedelmes a haragra... Nem azért, hogy mi könnyelműen megnyugtathassuk magunkat az új esztendő küszöbén. Nem azért, hogy felelőtlenségünk büntetés nélkül maradjon, mert az többé nem semmisülhet meg, ami a tegnapban megtörtént. Föl van jegyezve, s azáltal, hogy megtörtént, az örökkévalóság kitörölhetetlen része lett, mert a tegnap az örökkévalóság egy darabja. Nem is azért, mert a mulasztásaink mellett vannak beteljesült ígéretetek is, hanem azért, mert Isten kegyelmes Isten, szerető Isten, Atya, aki mindent megtesz, csak hogy fiait megtartsa.

Az új esztendő ígérete megbocsátja az elmúlt év mulasztásait és bűneit, de csak akkor, ha mi is odaállunk és bűnbánatunkat visszük a bocsánatadó Isten elé. Az új esztendő Isten kezében azért ígéretes számunkra, mert a bűnbánat és bocsánat esztendeje lehet: a mi bűnbánatunké és Isten bocsánatáé. Tavaly is találkozhattál volna Vele, hogy az Ővé légy. Elmulasztottad. Az új év megint találkozásokat készít elő. Készülz-e rá te is? Én készülök. Áldott az Isten, hogy engedi ezt.

Endrédi János.

A „Szeretet“-ről

Egy régi előfizetőm, tudós ember, jóakaróm, levelet intézett hozzám, amelynek kezdetében így ír:

„Megragadom az alkalmat arra, hogy megköszönjem a „Szeretet“ írásának gondolatát, annak szerkesztését 31 évfolyamon, több, mint 300 hónapon át, tehát 300 körüli számban, mintegy 2400 oldalon, s ennek bizonyára felén, ezernél több oldalon saját fogalmazású cikkei írását, melynek történeti részei: cikkei, képei, — örökcsuda forrásai lesznek egyházunk történetének, stb. stb.“

Nagyon köszönöm ezt a méltányoló elismerést. Jól esik, mert nem igen kapok ilyenfélét. Munkaerőmet az ilyen kegyes elismeréseken kívül annak elgondolása tartja bennem, hogy a Mindenható látta, tudja munkámat, látta minden betűm kivételét sok fáradozásomat, áldozatomat (Istenem! 1906 óta!!) s Ő megjutalmaz embertestvéreim szeretetében s a magam nyugodalmában.

Kérem a „Szeretet“ iránt továbbra is a szeretetet, a szíves támogatást.

Közelebbről az 1937. esztendőre, amelynek folyásában áldja meg minden áldásával az áldó Isten olvasóim seregét, s adja meg nekem azt az édes örömet, hogy munkám után továbbra is áldás fakadjon! Aki olvassa kis újságomat, nemesedjék, jobbuljon, vigasztalódjék, reméljen, közelebb jusson Istenhez és saját boldogságához.

Kisújszállás, 1936. dec.

A szerkesztő-kiadó: T. I.

Hogyha hosszú várakozás után sem láthatjuk imádságunknak semmilyen eredményét, és ha úgy látszik is, hogy semmi hasznunk sem volt belőle, akkor is a mi hitünk bizonyossá tesz minket afelől, amit látunk nem adatott meg, hogy t. i. elnyertük azt, ami javunkra szolgált. És ezzel a hit véghez viszi bennünk azt, hogy a szegénységben is bővölködni tudunk és a nyomorúságban is van vigasztalásunk. Mert ha mindent elvesztettünk is, Isten soha el nem hagy bennünket... Ő egy-maga kárpótol bennünket mindenért.

Néhaivaló dr. Hajnal István,
volt karcagi polgármester, egyházmegyei jegyző
meghalt 1936. nov. 1

Kinek szolgáljunk?

Karácsony szent ünnepében prédikáltam. Roppant gyülekezet előtt. Ilyenkor 3000-en vagy többen is vagyunk. Nincs üres hely a templomban. A székeket nem győzzük behordatni ilyenkor.

Valami szent érzés indít most, hogy egész prédikációm is ismertessem. Volt mondanivalóm.

Parancsolok az akarásomnak. Majd inkább máskor. Most csak egy részt!

Ezt az egyet: Kinek szolgáljunk?

Előadást is tartottam erről valahol, hogy a végtelenséget az emberi elme nem tudja felfogni. Ezért is nevezzük elménket *véges* elmének. Egy szemléltető példát Maeterlincktől, a világhírű belga költőtől tanultam. A fény — írja Maeterlinck —, 300.000 kilométert terjed egy másodperc alatt. És... van egy messze csillag: Mira a neve, melyről ide a földre vagy a földről oda: 72 esztendő alatt jut el a fény. Aki ráér, számítsa ki, hány másodperc van 72 esztendőben, aztán a kijött összeget szorozza meg 300 ezerrel: annyi kilométer ide a Mira. Vagyis, ami itt történt e földön 72 évvel ezelőtt, a Mira lakói csak most látják, ha látják. Azt hiszem, hogy ők látják, merthiszen a Mira valamieskével nagyobb a mi földünknel. A földnél a nap sok ezerszerte nagyobb, a Mira pedig 1 millió 310 ezerszerte nagyobb, mint a nap. De olyan csillag is van ám, nem egykettő, de millió, sőt milliárd számra, amelyeknek a fénye a világteremtése óta jön s ki tudja, mikor, hány ezer esztendő múltán ér ide?

Ime így reptében egy kis szájízeltő a végtelenség fogalmából!

És... és... ha a mindenség ilyen végtelen; milyen lehet az, aki a mindenséget létrehozta?

Ennek a Végtelennek, végtelen Hatalom, Bölcsesség és Jóságnak szolgálni, Őrá nézni, Őtöle való függésünket szüntelenül tudni: milyen nyugalma és boldogsága a szívnek!

Említettem azt is prédikációm folyamán, hogy valamely napon itthon volt, nagyszülőjének koporsója mellett búsan állott egy kedves ifjú ember, kire ifjúi daliás alakjáért is, de lelki szép tulajdonaiért is bizonyos büszkeséggel tekintettünk: katona ő, a magyar szent koronának őriző katonája.

Dicsőség a Koronának is szolgálni: de hát Annak szolgálni, Kinek lába előtt nap, hold, koronák; ki a Mindenségnek királya... kinek vállának palástja a ropant fellegek, és míg fényes ülőszéke a menny, lábainak csak zsámolya a föld

Istennek szolgálni! — boldogság, dicsőség!

Szolgálász-e Neki híven, szíved szerint, ki olvasád e sorokat?

Neki szolgálni nem megaláztatás: felmagasztaltatás!

Szolgáljunk hát Neki!

„Pusztul, vész az ősiség”

E most bezáródó esztendő április havának közepén még úgy volt, amint ez a kép mutatja. Megírtam régebben. Házasági jubileum volt: 40-ik évforduló. — Az egykori menyasszony és vőlegény egymás mellett ülnek, arcukon a boldogság derüje. Így volt! — De szép is volt!

A vőlegény egykor: nemes bárczay Bárczay Elemér; a menyasszony: caustatti Schilling Ilma bárónő. Én eskettem volt őket anno: 40 esztendővel ezelőtt.

Ma pedig már az a bájos ember, igazi nemes úr, ott pihen a tiszaroffi sírboltban, immár sok szeretteivel együtt a B. F. T. R. A. Hitvese pedig özvegy: „fekete a ruha rajta” — írja a költő. Szinte úgy képzelem a képzeletem, hogy nem fekete, hanem sötét lilaszínű a gyászruhája; így gyászolták kedves urokat régi magyar nagyasszonyok.

Régi-régi nevezetes nemzetségekből

bárczai Bárczay Elemér és hitvese: Kanstatti Schilling Ilma bárónő — 40 éves menyegzőjük jubileumán 1936 ápr. 15.

valók: a porladó nemes s az özvegy nagyasszony. Barcha Inoch már 1225-ben birtokolta az abonymegyei Bárca falut. Ennek a dolognak pedig már — csak! — 712 esztendeje. Az akkortájt élt Bárczay Istvánnak Bocskay Ilona volt a felesége; fiokat Jánost Eger alatt elfogta a török s a belgrádi Nyebojsze-toronyban sanyargatta valameddig, de kiszabadította magát s később Bocskay Istvánnak volt a követe.

Későbbi időkben, századok multán: Bárczay György huszárkapitány Tiszaroffra került csak úgy látogatásképpen, hol megszerette s feleségül vette roffi Borbély Gábor ezredes-kapitány úr hugát: Juliánnát. Az ezredes-kapitány maga is megnősült, feleségül vevén: Vay Johannát. Az ő lakodalmukra írta aztán Csokonai Vitéz Mihály a „Vénus diadala Mars felett” című ékes versezetét.

Ime ilyen családból való volt Elemér úr. Könyvet kellene róluk írni. Róluk s a régi magyar dicsőségről, összeomlott drágaszép világról.

De amott kerekedik egy rózsaszínű felhő. Nagynémetországban. A Schilling bárói család, melynek egyik őse: Jobst 1019-ben már ott szerepel a tornát küzdő német lovagok között. — Cannstatt várában lakozott ősrégi időkben. A család egyik régi tagja uralkodótárs volt Szászországban, Ferdinánd akkori császár unokatestvére. A család későbbi lakóhelyéről: Hohen-Wettersbachból került elő: Schilling Antal Vilmos báró, kit az akkor Tiszaroffon élt gyönyörű Waldeck lányok nagy szépsége megigézett, s azok közül vett magának feleséget: Augusta grófnőt előbb, majd mikor az ifjúságában meg-

halt, ismét a másikat: Ilma grófnőt, ki nek legkisebb leánya aztán az immár özvegyült: Bárczay Elemérné báróné.

Ott éltek boldogan Heves határán: Szárazbeő pusztán. Hajlékukról, s annak gyönyörűségei környezetéről azt írja egy neves író, hogy olyan, mint a Jókai „Senki Szigete”.

Boldogság, rokon-, barát- és vendégszeretet, nemes jóság, fenköltés, ősi tiszta élet színhelye az a hely. Buzgó puritán vallásosság is a szívekben. Hajh, mikor az öreg kastély nagy termében osztottam az Úrvacsorát, együtt vették a falat kenyeret s az ősi kupába öntött bort a nemes úr s neje, s a béresasszonyok, dohányos emberek.

Ott volt velünk, köztünk, lelkünkben a Krisztus. Hallottuk szinte szent szavait: Az első olyan legyen tiköztetek, mint az utolsó és aki fő, olyan legyen, mint aki szolgál.

Kicsoda pihen most már a vesszőből font nagyszéken a százesztendősi gesztenyék árnyában... s ki beszél szebben, mint egy hegedős, a régi, szebb, boldogabb időkről?

„Soha többé, mindörökké,
Mindörökké — soha többé...”

— írja az angol költő.

A Waldeck-sirok

Tíz esztendeje, meg tizenhárom, bús temetések voltak a tiszaparti kis faluban. Hervadoztak az ágak-lombok régi, szép nemes világ rózsáskertjében: Tiszaroffon.

Idősebb Waldeck Frigyes grófot, majd azután hitvesét: roffi Borbély Etelka grófnét kísértük az utolsó nyugalom helyére. — A nagy vadász kezéből kiesett hibázni nem tudó vadászfegyvere, a remek táncú magyar lábait gúzsba verte a halál; s hitvese is, az egykor gyönyörű nagyasszony elment az ösanyák után, akiknek lelkük — mint ezt Szemere Klára — Kácsándy Józsefné imádságos könyve jelenti: „mennyekebe szállott, mint jóillatú füst.”

Újítgatom emléküket, jóltevőim voltak. Szeretném visszahozni valami varázssal azt a régi áldottabb világot. Hiába. Ami elmúlt, többé vissza nem jó.

Aludjatok ti boldogok. Lehet, hogy csak én látom így: nélkületek igen szürke — sivár az élet. Vagy minden mind-egy: Tisza vize folyását nem lehet visszafordítani. A paradicsom elveszett.

A többi sírok a tiszaroffi kastélyok közelében

Száz esztendeje, hogy Kölcsey lelkéből a magyar Hymnus előfakadt. — Elgondolkozom, s odatér a lelkem meg-meg a tiszaroffi sírboltok tájára. Három sír van ott egymás közelében, három német hölgy régi sírja: a Medicus kisasszonyoké. Kik voltak ők s különösen egy közülük: a középső sírban nyugvó?

Württembergi pap leányai voltak: három egytestvér. A középsőnek neve: Szofi. Nyelvtanárnőnek, nevelőnőnek jött be hazánkba, nővéreivel együtt. Szépsége ígéző, éneke, mint csalogányé. Azért nevezte őt a Hymnus költője: „Württembergi csalogány“-nak. Így nevezte, mert szerette. Ez

volt egyetlen szerelme. Dehát egy nemes úr csak nem emel magához egy „német kisasszonyt“. Költeményeket írt hozzá, színdarabokat írt tiszteletére németül is, — sőt úgy írják, fel is lépett a családi műkedvelő színpadon... Kölcsey!

A württembergi Csalogány aztán Tiszaroffra került... Ott élt, sokszor búban, aztán lehajtotta a fejét, ott porlad a sír- emlék tövénél, szívére tétette a koporsójába, Kölcsey verseit...

Azt írtam róla valahol, hogy ott a roffi temetőn, a sír fölött úgy zeng a csalogány, mint „egykor az a württembergi lány...“

Áldjon meg téged az Ur!

bocsári Mocsáry Géza ny. vármegyei
árvaszéki h. elnök, szolnoki presbiter
halála

(Meghalt: 1936. dec. 24., karácsony estéjén.)

Ősrégi család ez is, melynek most gyá-
sza van: a nemes bocsári Mocsáry familia.
Elnézegettem Pusztá-Bálinton a családfát
s álmélkodva számláltam a hazafias nagy
tettekkel ékes Mocsáry ősöket.

Annak édes anyját — atyját, testvé-
reit, ki most tért meg a kenderesi sírbolt-
ba, jól ismertem rendre. Arcuk — lényük
képzeletemben élém teremtozik. Elmentek
már mind, egy él még a testvérek közül.
Mennyi halottját látta már beköltözni ab-
ba a sírboltba, mely ott áll a legelső ma-
gyar, hazánk Nagyura családjának sír-
boltja mellett.

Kedves, mosolygó arcát, nyájas beszé-
dét, szeretetreméltó lényét a most bol-
dogult nemesnek nem feledhetem. Eltörik
a hegedű, elmúlik az élet, szegényedik szí-
vekben a világ. Pedig anélkül is elég sze-
gény!

A vármegyeházán gyászlobogó, a nagy
család minden tagja gyásszal lép át az új-
esztendőbe.

Emléke áldott legyen. Isten törölje el
a sírók könnyeit!

A gyászjelentés legvégső szavain el
lehet gondolkozni: „A megboldogult kí-
vánságához híven, a koszorúk mellőzését
kérjük, s a koszorúmegváltásokat ugyan-
csak a Megboldogult kívánsága szerint a
szolnoki református szegényalap javára
kérjük eljuttatni“.

Ehhez nem kell magyarázat!

Kérés a holdhoz

Hold! — ki jársz e csendes estén,
felhők mögül ki-kilesvén,
messze úszva éjhajódon,
hol várromok büszke, ódon
tornya felett száll a gályád
s ezüst folyók tükre vár rád:
vidd oda üzenetem.

Arra, hol a hegyek élnek
van egy falu messze délnek,
komor sziklák ölében ring,
felette sascsapat kering;
ott lakik a régi multam,
álmodozni ott tanultam.

— Komor, barna sziklaháton
símogasd meg régi álmodom, —
— ott pihen.

Malom alatt zúgva szalad
gyöngyöt szóró szilaj patak,
éger tövén bársony moha,
— a víz oda nem csap soha —
szitakötők ott pihennek;
— keresd meg e drága helyet
helyettem.

... Szűk ösvényen, hol a pásztor
— (hányszor égtem titkos láztól) —
baktatott tilinkót fújva,
málnabokrok között bújva,
özfiút anyjára lesve
láttam csöndes, néma este.
Két szentjánosbogár szeme,
mintha most is rám rezgene;
— keresd fel e kedves helyet
s ott a bolygó gyermeklelket
cirógassa meg sugárod,
ha az erdők útját járod, —
szelíden.

S ha visszatérsz, — mondd el nékem:
... minden olyan, mint volt régen.

Nem változott még a világ...

A tisztáson harangvirág
ginggallóz az esti csendbe,
a gesztenyék szépen, rendbe
állanak az útsorokon.

... Boldog minden... Testvér, rokon,
nyári éjjel, kint a kertbe,
üldögélve vagy heverve
beszélgetnek, míg az álom
elérkezik, — s éjfél tájon
megtérnek a pihenőre...

... Végtelennek csendes öre,
éj hajósa, — örök vándor!

— Eredj! ... Siess! ... Vár a távol,
nézz a völgyre, — az erdőnkre...

... Csak ne nézz a temetőnkre! ...

Tollás Béla.

Dasúfi menetrend

Kisujszálláson.

Ervényes 1936. május 15-től.

B.-pest felől érkezik és Debrecen felé indul: **Debrecen felől érkezik és B.-pest felé indul:**

Személyvonat	2 ó 40	Személyvonat	0 ó 02
Gyorsvonat	2 ó 49	Gyorsvonat	3 ó 54
Gyorsvon. nyp.	10 ó 23	Személyvonat	6 ó 30
Személyvonat	11 ó 59	Gyorsvonat	8 ó 32
Gyorsautóbusz	14 ó 29*	Sebesvonat	13 ó 27
Motorvonat	15 ó 45	Személyvonat	15 ó 09
Gyorsvonat	17 ó 20	Gyorsvonat	18 ó 31
Sebesvonat	19 ó 56	Gyorsautóbusz	21 ó 48*

Sylvester Irodalmi Nyomdai Intézet r. t. Bpest, VI.,
Hermina-út 37. Felelős üzemvezető: Schlitt Henrik